

בוקר טוב.

רקטור אוני' בר אילן, פרופ' חיים טייטלבוים,
ראש מרכז בגין-סאדאת, פרופ' אפרים ענבר,

אני רוצה לפתוח בעניין שלא קשור לתפקידי. אתמול קיבלנו את ההודעה על מותו של הרב עובדיה יוסף. לא לי הקטן לומר משהו על גדול תורה שכזה אבל על רקע 40 שנה למלחמת יום הכיפורים אני מוצא לנכון לציין את פועלו החשוב והאמיץ כל כך למען התרת הנשים העגונות מן המלחמה הזו. יהי זכרו ברוך.

אני מאוד שמח על ההזדמנות לדבר מולכם היום, בכנס שהוא יום חג מוצדק מאוד, למרכז בגין סאדאת- לציון 20 שנות פעילות ענפה וחשובה מאין כמותה.

אני עומד לדבר אתכם היום, על צה"ל בשנת 2025, על המציאות האסטרטגית והאיום המתהווה הנגזר ממנה כפי שאנו מבינים אותו, על המענה אותו אנו מפתחים ועל התהליך בדרך לאותו המענה והדילמות המלוות אותו.

לאורך הכנס שמעתם ותשמעו על ההיבטים השונים של חזון מדינת ישראל והמזרח התיכון לקראת 2020.

גם אני בדבריי כאן הבוקר, ארצה להביא בפניכם חזון ותכנית פעולה.

לצורך כך, אני מניח שתסלחו לי, אם לא אלאה אתכם במעבר המסורתי על השינויים שהתרחשו בכל זירה ובכל מדינה שכנה.

ביום ראשון נאם בפניכם ראש הממשלה וסקר באופן רחב ומקיף את האתגרים הניצבים בפני מדינת ישראל.

אני מניח שהיושבים פה שמעו אותי בעבר מתייחס לזירות השונות.

הפעם, הייתי מעוניין להביט על התמונה הרחבה והאסטרטגית.

לפני שאמקד את דבריי בעתיד הרחוק יותר, חשוב שנסמן כמה כיוונים אסטרטגיים שוודאי מאפיינים את ההווה אך חשוב מכך, מהווים מעצב מרכזי של העתיד.

הראשון שבהם הוא מה שהייתי רוצה לכנות היום-אי היציבות בריבוע. אי היציבות היא המאפיין המנחה אותנו כל בוקר אליו אנחנו מתעוררים בצה"ל.

היא הופכת מעצב דרמטי עוד יותר, כאשר היא נבחנת במונחים גיאופוליטיים בהשפעתה על הסדר האזורי, כפי שהכרנו אותו עד לא מזמן.

כשהתחלתי את כהונתי כרמטכ"ל לפני כמעט שלוש שנים, מובראק היה נשיא מצרים ומשילותו הייתה ברורה.

היום, גם הנשיא שהגיע אחריו כבר איננו רלוונטי.

סיני, התפתחה כאזור ספר וסומנה ככר פורה לטרור, מטופלת על ידי גורמים שלא בהכרח היו צפויים על ידנו לפני שנתיים או אפילו פחות, כבעלי אינטרס ממשי לפעולה שם, ולפתע הטרור שצומח שם מאותגר משמעותית יום יום.

עזה, שינקה את חמצן פעילות הפח"ע שפרחה בה מן המנהרות ומהברחות האמל"ת, ניצבת גם היא מול דלתות שלא חשבה שיסגרו בפניה, ונאלצת לפתח כיוונים יצירתיים אליהם לא נדרשה בעבר.

וכל אלו הן רק דוגמאות מרכזיות, חיוביות ושליליות כאחד, של המתרחש רק בזירה הדרומית.

יכולתי להצביע על אותה המגמה כפי שהיא מתפתחת בכל אזור אחר המאתגר אותנו, אך גם מבלי שאעשה זאת, אי היציבות כמאפיין מרכזי היא ברורה.

הופעתה של אי היציבות בהיבט הפעילות היומיומית נוכחת בשגרת יומו של כל מפקד, בכל גזרה נתונה כיום.

איננו יודעים להתחייב מראש כיצד יסתיים היום שזה עתה התחיל.

מעבר נשק אסטרטגי לידיים לא רצויות, חשיפה של מנהרת תופת המגיעה לפתחו של ישוב, מטען שפוגע בסיוור בפתחת ציר שגרתית- והתוצאות העלולות להתפתח בכל אחד מאירועים אלה, הן רק דוגמאות בודדות אך רלוונטיות ואקטואליות מהימים האחרונים ממש, שיכולים להפוך למושכים שיביאו אותנו לסיים את היום בדרך שלא יכולנו לצפות בפתחו.

זהו ההיבט המידי של אי היציבות הדורש מאיתנו מוכנות חסרת פשרות בכל גזרה ולכל תרחיש, בכל נקודת זמן.

אני רוצה להבחין בין מעשים לדיבורים.

בתוך מרחב אי היציבות עליו דברתי, ניתן לזהות מגמות ברורות שכל אחת מהן יכולה להוביל אל מה שכינו גדולים ממני בנסיבות אחרות - מזרח תיכון חדש.

הוצאת הנשק הכימי מסוריה ;

האפשרות לשיח דיפלומטי שיוביל לעיסקה עם האיראנים ;

הסדר אפשרי עם הרשות הפלשתינית ;

השפעת פעילות המצרים על ההברחות דרך סיני, אותה כבר הזכרתי ;

הצלחת הממשל הלבנוני בחיזוק שליטתו בלבנון ;

כל אלו אפשרויות, המסמנות באותה המידה גם את החיוב שבהצלחתן וגם את השלילה היה ולא תתרחשנה, ומעמידות אותנו בפני עתיד לא ברור לא פחות מההווה.

אני סבור שבמרחב עמום שכזה עלינו לוודא שאנו מתנהלים לאור המעשים והתוצאות ולא רק על פי הצהרות.

או במילים אחרות- מבחן המעשים ולא יופיה של המעשיה.

כך הם פני הדברים באשר לקיצו של עידן אסד במתכונתו הנוכחית, כך גם לגבי הפסק, או המשכו של תהליך ההתגרענות הצבאי באיראן, וכך גם באשר להיבטיו הביטחוניים של המשא ומתן עם הפלשתינים.

מעצב מרכזי נוסף בקיומה של המציאות עליה דיברתי, הוא המתח הבלתי פוסק בהתנהלות מול משטר מרכזי, אחראי ומתפקד, לעומת התנהלותנו מול משטרים החווים התפרקות למרכיבי משנה, תת מדינותיים, אך בעלי יכולות מבצעיות, לעיתים משמעותיות מאוד, משל עצמם, המחייבים אותנו להבנה מעמיקה ומחודשת של השחקנים הזירתיים, עד כדי תהיות על קיצה המעשי, במובן הביטחוני, של מדינת הלאום בחלקים רבים באזורנו.

הצורך להתנהל במתח הזה שההתמודדות עם מדינה או עם תת מדינה יביא איתו גם הוא בשנים הקרובות.

זה לא ישנה את טכניקות הפעלת הכח שננקוט בהן, כי ברור לנו שהמלחמה כתופעה תיוותר כשהייתה –

יימשכו בה החיכוך עם אויב, אי הוודאות ועוד, אך יתרחש שינוי במאפייניה – האויב מולו נפעל יהיה מצויד ביכולות מתקדמות, אך גם מבוזר יותר, מוסווה יותר, מוטמע יותר באוכלוסיה אזרחית.

זוהי ללא ספק השפעתה הישירה של המציאות האסטרטגית, על תמונת המצב הגיאופוליטית, בה נמשיך ונחזה גם בשנים הקרובות ככל שתתפרקנה חלק המדינות סביבנו.

עד כאן תמונת המצב והמגמות בתוכן אני מוצא את עצמי מוביל את צה"ל בשנים האחרונות, המקבלת משנה תוקף בכל יום מחדש.

הבאתי בפניכם את המגמות המרכזיות שמעצבות את תמונת המצב האסטרטגית הזו, ואת המציאות הגיאופוליטית על השלכותיה הביטחוניות.

כעת הייתי רוצה לספר לכם היכן בדיוק אסטרטגיה ומציאות נפגשות והיכן נמצא צה"ל בתוך התמונה הגדולה הזו.

כדי להבין כיצד יעצבו תמורות אלו את שדה הקרב, הייתי רוצה לספר לכם, על הבוקר הראשון של המלחמה, אותה יפגוש הרמטכ"ל העתידי של צה"ל.

המגמות אותן סקרתי זה עתה, ישפיעו בכל תרחיש אפשרי על יומו של אותו רמטכ"ל, זה המתעורר לבוקרו של יום מלחמה, והוא אפילו לא יודע את זה.

ייתכן שהיום זהו מפקד אוגדה, הטרוד כרגע באיום גזרתי כזה או אחר, אבל בעוד עשר שנים, או אולי בעוד שנתיים או שלוש, הוא יפקח את

העיניים, אחרי מספר לא רב של שעות שינה, מטלפון בארבע בבוקר של הרלי"ש, שהיום הוא בוודאי מ"פ.

קיימים תרחישים אפשריים רבים כל כך אותם יוכל לשמוע, באופן שיהפוך את אותו היום, ליומה הראשון של מלחמה.

זוהי מערכה שראשיתה תתכן בטיל מדוייק אל עבר בניין המטכ"ל שיפגע בלב הקריה בתל-אביב, או במתקפה קיברנטית על אתר המספק שירותים יומיומיים לאזרחי ישראל – הרמזורים יפסיקו לפעול, או הבנקים יושבתו.

היא יכולה להפתח במנהרת תופת שתביא לקריסת גן ילדים או בהסתערות המון על ישוב סמוך גדר.

היא יכולה להיות משולבת בכל אלו והאפשרויות עולות על כל דמיון.

אך אני אבחר תרחיש אחד שכזה, שאין בו כדי לייצג שום מציאות וודאית.

לצורך הסיפור שלנו, בואו נדבר על סיור שנע על ציר המערכת ברמת הגולן ועלה על מטען, כשמיד לאחר מכן נורה טיל נ"ט לעבר סיור נוסף שהגיע לסייע, וגם זה נפגע.

הרמטכ"ל ישמע על שלושה חטופים, אחד מהם הוא המג"ד, שהגיע ראשון לגזרה אחרי קבלת הדיווח הראשוני.

על הפעולה הזו ייקח אחריות, ככל הנראה, ארגון טרור, מבית היוצר של הג'יהאד העולמי או ארגון אחר, נטול שיוך ספציפי.

עד כאן – דומה לעבר – כך התחילה מלחמת לבנון השנייה, באופן דומה נפתח מבצע "עמוד ענן".

השינוי היחיד לכאורה הוא חזית גבול מתעוררת חדשה – רמת הגולן. אך בשונה מהעבר, התרחיש אותו בחרתי להציג לפניכם מתפתח אחרת.

ארגון הטרור העתידי הזה - מוכר יותר או פחות, יכול להבעיר בפעולתו את כל הגבולות למערכה רב זירתית מיידיית.

כתוצאה מתגובה ישראלית כלשהיא, חיזבאללה יחל לשגר מטחי טילים אל עבר ישובי הגליל, ובמקביל יחלו כוחות מאותו הארגון לבצע ניסיונות חדירה אל יישובי הגולן.

רמת הדיוק של הטילים תעלה מאוד, ואם יבחר חיזבאללה לפגוע במטרה נקודתית, כמעט בכל שטח מדינת ישראל, הוא ידע לעשות זאת.

מטחים דומים ישוגרו גם לכיוון אילת על ידי ארגון אחר הפועל במתואם עם חיזבאללה, או כל מי שיבחר להצטרף לחגיגה.

במקביל, יעשו את דרכם מאות פעילי חמאס אל מחסום ארז או אל עבר החטיבה הצפונית בעזה.

נשמע דמיוני? אני לא סבור שכך.

הטרור בגבולות, הוא איום שנראה יותר ויותר בשנים הקרובות, ולצד התחזקותם של ארגונים שכאלה יגדלו גם התיאום והזיקה שבין פעילותם בזירות השונות. הם חיים באותה רשת ומתפקדים בפשטות באותם פורומים.

מציאות זו תעמיד אותנו בפני תרחישים רב זירתיים מאוד ריאליים, אם כי שונים משהכרנו בעבר.

מעל המערכה המוחשית הזו תשתולל מערכה קיברנטית עצומה שתשפיע לא רק על המערכות הצבאיות אלא גם על המערכות האזרחיות, בחזית ובעורף.

האויב ישאף לפעול גם בסייבר – לחדור לרשתות מחשבים ולזרוע בהלה והודעות שווא.

המלחמה כולה בשני הצדדים תהיה "שקופה" ותשודר כמעט בזמן אמת בכל ערוץ תקשורת.

כל סטיה בתגובה הישראלית שתערב אזרחים, גם אם לא בהכרח חפים מפשע, תגרור מהלכי דה-לגיטימציה, פניות לבתי דין בינלאומיים בזמן אמת, הפגנות בעולם ומעורבות של הקהילה הבינלאומית החל מפרוץ האירועים.

הצגתי בפניכם שורה של תרחישים, שיכולים להביא אל אותו יום ראשון של מלחמה.

הם כולם איומים עתידיים המצויים בתוקף כבר היום, חלק יותר, חלקם פחות. אך אין לי כל כוונה להלך אימים או להעלות את מפלס החרדה.

אז מה בכל זאת עושים?

עיקר ענייננו היום מוקדש לדרך בה הייתי רוצה לקוות שיוכל לפעול אותו רמטכ"ל עתידי, כפי שאני רואה זאת בעיני רוחי, וכפי שאני מעצב את צה"ל שיעמוד לרשותה של מדינת ישראל כבר היום.

דילמה אחת של אותו רמטכ"ל ברורה לי מאוד כבר כעת.

אין ספק כי הוא מבין היטב את עוצמת האש איתה יתמודד בכל החלטה על תגובה שיקבל, ולכן הדילמה הראשונה שתעמוד מול עיניו היא סכנת ההתדרדרות למלחמה בכל תגובה עליה ימליץ או יחליט.

הנוף הפסטורלי של רמת הגולן זרועת הבזלת ושטופת הנחלים יכול להשתנות במפץ רגעי לשדה קרב של דם, אש ותמרות עשן.

התדרדרות אפשרית, מהירה וחדה זו, מחייבת כל מפקד, מהמ"כ ועד הרמטכ"ל, לפעול בנחישות ובמלוא העוצמה על מנת לתת, קודם כל, מענה מבצעי הולם לאיום בו הוא נתקל.

בצד המענה הטקטי הנקודתי, נדרש שיקול דעת אסטרטגי בציר הפיקוד, לכל אורכו, מתוך מודעות להשלכות רב זירתיות אפשריות של כל פעולה.

מהרגע בו פורצת מלחמה, יזומה או כפויה, מתהפך שעון החול.

מדינת ישראל משלמת בדמים, תרתי משמע, על כל שעה בה השגרה נפגעת.

זהו גם השעון המחייב את צה"ל לדעת ולפעול כך שמשך המערכה יקוצר ככל הניתן. וכך המפקד בכל גזרה, על יחידותיו, יצטרך להפעיל את מירב הכלים בזמן קצר ככל שניתן וברציפות במעבר בין המצבים השונים-משגרה לחירום, למלחמה.

לצד הצורך בקיצור משך המלחמה, תיצור פעילות האויב מולנו קושי באבחנה בין אויבים לחפים מפשע.

זה נובע בפשטות מכך שהארגונים מתבססים בתוך מרחבים אזרחיים. היום בלבנון יש בתים בהם לצד חדר האורחים שוכן חדר הטילים- זו מציאות מודיעינית ברורה.

מציאות האש מולה נעמוד, לא תאפשר לעיתים אבחנה מלאה בין אזרח ומחבל, והטשטוש יבוא לידי ביטוי בתוצאות לא רצויות מבצעית, המהוות, לצערנו, חלק בלתי נפרד משדה הקרב.

גם תוצאות אלו, יש בהן כדי להשפיע, על ההכרח בקיצור משך המלחמה לאור אתגר הדה-לגיטימציה המתגבר עם התמשכותה של המלחמה.

ובכן, כפי שהבהרתי עד כה, בכל תרחיש אפשרי, נדרשת לו לאותו הרמטכ"ל תבונה עמוקה ואחריות רבה, בכל צעד שיבחר לעשות.

אנו חייבים להבטיח כי יעמדו לרשותו גם שורה של אמצעים, הנשענים על יכולות מודיעיניות חסרות תקדים.

היכולת של אותו רמטכ"ל להפעיל את מארג הכלים הנכון, תתאפשר מתמונת המצב שתוצג לו ומעומקם של הנתונים שיהיו לו כשיבחר באיזה מסלול להתקדם.

נתונים אלו יסופקו ממגוון מקורות מודיעיניים ואמצעים איסופיים, מסוגי תווך שונים. את חלקם אתם מכירים, ואחרים – עלינו לשקוד ולפתח – הם יהיו קטנים יותר ויעבדו מידע במהירות רבה יותר.

הם יכולים להיות עצמאיים ביכולת לבחור מידע, ולהעבירו באופן סלקטיבי ביניהם.

מערכות המיחשוב שיתמכו אותם יאפשרו רישות, היתוך והעברה של המידע המעובד לכל נקודה.

בחמ"ל המטכ"ל בבור בקריה תיפרס מול הרמטכ"ל תמונה רחבה של זירת המלחמה כולה, בחלל, באוויר, ביס, ביבשה, בתת הקרקע ובסייבר.

הוא יוכל לבחור את הרזולוציה הנראית לו, ויוכל לעקוב בכל רגע נתון אחר השתנות תמונת המטרות והשלכותיה על פעולת האויב.

ארסנל היכולות הזה אינו נשען רק על היכולת המודיעינית של אמ"ן אלא לא פחות ואולי לפעמים יותר, גם על המומחיות הגזרתית שיעניקו לו אוגדות חזקות.

אלו אוגדות המכירות היטב את גזרתן ופיתחו בהן את הידע לאורך שנים, באופן שיאפשר להן לפעול בדרך הנכונה ביותר.

רמתן המקצועית תעניק לתמונת המודיעין את ההשלמה הנדרשת בחיבור לשטח.

אותו ידע חשוב לא פחות לעוצבות ההכרעה שיצטרפו אל האוגדות המרחביות ויתבססו בפעולתן על עולם הידע והתשתית שהכינו עבורן אוגדות אלו.

כך גם ידע הטייס לשוחח עם המ"פ כשאותה מטרה מול עיניהם.

כך תצודד הכוונת של ספינת חיל הים על המטרה שחומקת מעיני התותחן על הגבול אבל משתקפת בחוזי הכטב"ם בבירור.

כך, בחזון שגיבשנו פועל צה"ל רשתי, עם אש מדויקת של טילים ותותחים אוטונומיים מדויקים, הנורית ממטוסים ומספינות, ומטנקים וע"י חיילי חי"ר. אליהם יתווספו בעתיד נחילים של כלים אוטונומיים, רובוטיים ולא מאויישים באוויר, ביס ואולי אפילו ביבשה, משולבים זה עם זה, נשענים על יכולות מזעור וננו טכנולוגיה.

אך אל תתנו לתמונת העולם הטכנולוגית שפרסתי פה לגרוע, ולו במעט, מחשיבותו חסרת התחליף של התמרון כמרכיב משמעותי ומשפיע ביכולת ההכרעה של צה"ל ושל הלוחם המהווה חלק ממנו.

בכל תרחיש עתידי נמשיך ונדרש- לטיהור המנהרה, לפריצת המכשולים תחת אש, לזחילה תחת סבך השיח המסתיר תחתיו את שמורת הטבע עליה למדנו רבות בשנים האחרונות.

לשם כך נדרש ללוחמים מאומנים וכשירים לכל משימה אשר ידעו לשנות את המענה הנדרש מול כל תרחיש שיפגשו.

חוסר היכולת לחזות כיצד יתגלגל כל תרחיש וכיצד תתפתח המערכה, כמו גם הרב – זירתיות מעטפת האיומים המתרחבת, מגוון העימותים המשתנה – בטווח, בתווך, בסוג ההתמודדות – מול צבאות סדורים, אך גם מול ארגוני טרור, מול אירועים נקודתיים, אך גם אולי גם במצב של מלחמה רחבה, מחייבות אותנו לגמישות כציווי מנחה בכל רמה ובכל סוג של מענה.

זו הגמישות שתאפשר לחטיבה קלה וניידת שהוקפצה מבסיסה לפרוס בנקודה בה המח"ט נדרש לה תוך שעות בשטח.

זו הגמישות שתאפשר את פעולתם של צוותי קרב חטיבתיים שייתכן וייפגשו זמן קצר לפני כניסה לקרב שבכל אחד מהם פעילים כלל המרכיבים – חי"ר, שיריון והנדסה, תותחנים וגופי איסוף, אוויר וים.

זו הגמישות שלה ידרש הכוח שיוצנח לתמרון או כל פעולה, בשטחים שנתפסו על ידי קיני טרור ויאחזו בשטחים שולטים, באופן שיאיים על בתי קצרים, בסיסי הגליל או עוטף עזה.

זהו כח חי"ר, מצויד באמצעים שיטהרו כל בית תוך זמן קצר, תוך שבמקביל הוא מקבל סיוע ומשתף פעולה עם כוחות שריון, אוויר, מודיעין, ים ועוד.

אלה כוחות שהתמיכה הלוגיסטית שלהם מגיעה ממצנח מנוהג ולא רק ממשאיות תובלה למיניהן.

כל אלו אמצעים שתפקידם לאפשר לאותו רמטכ"ל להתאים את החלטתו תוך שעות על פי קריאת תמונת המצב המתפתחת ולהעמיד את הכוחות הנדרשים לו כשהם כשירים למשימתם בזמן הקצר ביותר האפשרי, בכל מקום בו יידרשו, ובאופן שיוכלו לפעול ביעילות גבוהה ובעוצמה רבה.

אך כל יכולות ההתקפה שיעמדו לרשותנו, מתקדמות ככל שיהיו, וכל הגמישות שנאמץ, לא יעניקו לנו את הזמן הנדרש ללחימה אפקטיבית, ללא מעטפת הגנה מתקדמת ככל הניתן.

שדה הקרב שישפיע בהכרח על העורף ידרוש מאיתנו, לצד המערכה ההתקפית, מעטפת הגנה שבראש ובראשונה תאפשר לעורף, ולצידו גם לדרג המדיני, אורך נשימה.

זהו כלי חיוני המאפשר גם קבלת החלטות מושכלת שתתרום גם היא לקיצור משך המלחמה.

ההגנה מכילה מרכיבים רבים, חלקם מדוייקים יותר וחלקם פחות.

זוהי הגנה אקטיבית אווירית והגנה בסייבר, הגנה המחייבת את היכולת לספק לעורף התראה בזמן אמת, באופן שמאפשר לו להגיע למחסה בכל מתקפה וזוהי כמובן גם ההגנה בחזית, שתדרש בכל תרחיש.

אני בטוח שמערכות ההגנה ימשיכו להתפתח, ויכללו גם, כחלק מההגנה יכולת התקפית שתשתק את מקורות הירי.

אני מספר לכם על יום לחימה של רמטכ"ל העתיד, אבל בעצם, זה יכול להיות הבוקר שאליו אתעורר אני בעצמי כרמטכ"ל כבר מחר.

כשפיקדתי לפני 12 שנים על אוגדת איו"ש, רגע אחרי שסגרתי את השער בגבול לבנון, ומה שקרוי האינתיפדה השנייה, התנפצה על ראשנו, ידענו, פחות או יותר, כיצד נראה האויב ולאן עלינו לכוון בעימות הנוכחי את כל התחמושת.

המציאות הייתה פחות מורכבת, ואיפשרה התכוננות ומיקוד של הלחימה לשטח בו היא התרחשה, באופן שהיום ניתן להגדיר כמותרות.

יכולות האויב והאיומים הנגזרים מהן כפי שאני מתאר כאן הבוקר, נמצאות פה ממש, מעבר לפינה.

כיום, ישנם ארגונים המחזיקים ביכולות שאינן קיימות למדינות- בהיקף, בשרידות, במערכות ההפעלה.

הן יפגשו אותנו בעימות הבא, בהיקפים ובעוצמות כאלו ואחרות, הן יגיעו מקו הגבול ומן העומק, והמענה אליהן נמצא במרחק התמורות שיעבור צה"ל בתקופה הקרובה.

זהו המענה המסתמן לקשת האיומים שנסקרה גם היא פה בפתח דבריי.

עלינו לוודא כי אנו שם, מוכנים לכל איום בכל מענה נדרש.

כי ברור לנו, שלא נוכל להמתין לעתיד.

עלינו להשיג אותו כאן ועכשיו, למען העתיד.

זהו המצב בו אנחנו נמצאים לאורך הגבולות ועלינו להבטיח של לא ישאר רק במגרש הבטי"ש.

כאן המקום לכמה מילים על התהליך שאנו מקיימים כבר היום על מנת לבנות את הבסיס למענה הזה.

חובת ההשתנות היא שהובילה אותנו לצאת אל הסדנה לה היו שותפים כל דרגי הצבא ומתוך חובה זו עיצבנו את החזון שיוביל אל צה"ל 2025.

כנגזרת מעיצוב החזון, עיצבנו את התכנית הרב שנתית שהחלה כתר"ש עוז ובמעלה התמורות החברתיות על נגזרות הכלכלה שלהן, הפכה תר"ש תעוזה.

אף אבן לא נשארה במקומה, וכל אמת אפשרית הופרכה.

הפכנו בכל המוכר והמקובל מתוך הידיעה הברורה שגם מול אתגרי העתיד, יישארו אתגרי העבר וההווה בתוקף גם אם בהיקף ובסבירות התרחשות מופחתת.

אנו נדרשים להכיר את התהליכים ולהוביל את השינוי באופן שאינו זונח את עברנו, אלא בוחר את הכלים אותם ניתן לשאת מן העבר לטובת ההשתנות הנדרשת.

צה"ל החל כבר בתהליכי השינוי.

בימים אלו ממש נערכות העצרות האחרונות לציון 40 שנה למלחמת יום הכיפורים.

ברוח הלמידה מאותה מלחמה, אני יכול לומר ללא ספק שעשינו בצה"ל דרך ארוכה של חקירה והתפתחות מתוך לקחי העבר, כשאנו מקפידים שלא להתקע ולהתבוסס בו.

סימנו ציוויים מרכזיים שיש לשאת עימנו בכל כיוון אליו נפנה:

וכך, לעולם נערך באופן שיעלה על ההערכה.

באחריות, בהפעלת שיקול דעת ובאופן מידתי, אך עדיין ללא נקיטת סיכונים מיותרים. לעולם יעמדו כשירותם של היחידות, מיומנותם ולכידותם של הלוחמים כבסיס למסירותם בשדה הקרב.

נאמן, נטפח ונקדש את מוכנותם ואת מסירותם כי יהיו אלה הם, ולא רק גנרלים או מנהיגים, שינצחו גם את המלחמה הבאה, כמו את מלחמות העבר.

כך, בתהליך מובנה וברור, בנינו את התכנית הרב שנתית הנדרשת לצבא שכזה, המוביל לנצחון ביום קרב אותו תארתי לכם.

אנו עוסקים ללא הרף בהתייעלות חסרת תקדים ורחבת היקף, כמותה אני מרשה לעצמי לומר שלא ביצענו בצה"ל שנים רבות.

זהו תהליך שלפני הכל מתרחש על מנת שנוכל להפנות את המשאבים המתפנים לצורך מתן מענה הולם לאתגרי העתיד.

זוהי חובתנו ואחריותנו, להתאים את הכח אל השינויים הגיאופוליטיים ואל מאפייניהם ותוצריהם הביטחוניים, כפי שסקרתי בפניכם כאן היום.

תקציב הביטחון המקוצץ שהשית עלינו גזרות כמותן טרם ידענו, האיץ את קצב ההשתנות וחייב אותנו לקחת סיכונים שקיוויתי שנוכל לנהל בצורה שקולה יותר.

לאור המסגרת התקציבית שסוכמה עלינו לפעול מהר משצפינו. אך עדיין, מציאות שכזו מחייבת אותנו לקשור את ביטחוננו במשאבים ראויים.

צה"ל, כחלק מהחברה הישראלית, מבין את סדר העדיפויות הלאומי. יחד עם זאת, אני קובע כי עלינו להבטיח השקעה המוכתבת על פי מה שצריך. כי אין לנו מרווח טעות בביטחון!

אין לי ספק היום, יותר מתמיד, כי אל הצבא שיתן את המענה למלחמות העתיד נגיע בתעוזה, בתחכום ובאמצעים מתקדמים, אך יותר מכל – תודות לאנשים.

אלו אותם אנשים שאנו מתברכים בהם בצה"ל, גם היום.

אני חושב שלא דיברתי על תרחיש דמיוני גם אם חלקים ממנו נשמעו כלקוחים מסרט פעולה.

הטיל שנירה, ישוכלל וידייק;

המסוק שיתקוף – ירחיק יעף ויחמוק מהר יותר מאש אויב;

החייל שיסתער – יהיה מצויד יותר, מאומן יותר, וכשיר יותר למשימתו;

אבל החייל הזה, אשר רק לפני כמה שבועות צעד אל כיתה א', לא יעבור בעוד קצת יותר מעשור בשערי הבקו"ם, בזכות האייפד שיוגש לו בכניסה.

יהיה זה אותו חייל שיירתם אל המשימה בזכות מנהיגותם של המפקדים הראויים ביותר, שעליהם חייב הרמטכ"ל של היום, כמו גם זה של העתיד, לשמור מכל משמר.

המפקד הצעיר של היום יסתער מתוך אותה תחושת שליחות שתגרום לו לקרוא "אחריי" כמג"ד בעוד עשור, ומתוך אותה תחושת שליחות שהובילה את יה-יה וקהלני לפני ארבעה עשורים.

ולכן חשוב שנבין, בכל מציאות תקציבית, בכל כיוון אליו יפנה סדר היום של מדינת ישראל, לא יקומו לנו חיילים אחרים ולא נפגוש בצבא להשכיר.

אך לא נידרש רק ללוחמים ומפקדים מסתערים מול האש שמנגד.

נידרש לא פחות, כפי שאנו נידרשים גם היום, למעטפת התומכת של כל לוחם.

למכונאי המשלח את מטוס הקרב;

לאפסנאי המצייד את הלוחם בצאתו אל המארב;

אל מפענחת תצלומי האוויר שתנחה את כל אלו אל הנקודה המדוייקת;

אין משרת שנדרש לו פחות, אין חייל נחוץ פחות.

לא נזקוף קומה ללא עמוד שדרה של תמיכה טכנולוגית, אחזקתית, אנושית, אשר אנו מחוייבים לטפח כל העת, גם היום.

את צה"ל 2025 נבנה עם משרתי הקבע של צה"ל 2013, עם הגמלאים של שנות ה-90, עם משרתי המילואים של שנות ה-2000 ועם הנוער של העתיד.

אותם משרתי הקבע המהווים המקדישים את חייהם למדינת ישראל ולביטחונה, העושים לילות כימים במחסני התחמושת, מתחת לכנף המטוס, בחדרי הפיענוח המודיעיני על מנת לאפשר לעם ישראל את שגרת יומם המבורכת.

אלו האנשים המאפשרים בכל רגע נתון את פעילותו וכשירותו של החוד המבצעי בצה"ל, ואלמלא הם, אין לו קיום.

איתם, כתף אל כתף, פועל מערך המילואים- נבחרת איכותית, חדורת תחושת שליחות הראויה גם היא להכרה ולהוקרה מהחברה ממנה היא באה ואליה היא חוזרת.

אלה גם אלה נדרשים לשמר כשירות מבצעית, רציפה וגבוהה, ולהתאמן ולשמור על רמת מוכנות, לכידות ודריכות גבוהות.

כולנו ניצבים על כתפיהם של קודמנו, גימלאי צה"ל, אשר העניקו למדינה את מיטב שנותיהם.

על הדאגה לכולם, אחראי אני היום לא פחות מאשר על רכש מטוס הקרב הבא.

אני בטוח בעוצמתו של צה"ל וביכולתו להשתנות אל מול מציאות השעה ואתגרי העתיד.

המצפן שפתחנו אל העתיד, מתווה לנו כבר עכשיו, דרך חדשה.

אנחנו חזקים מספיק על מנת להתמודד עם כל אתגר, צפוי ובלתי צפוי, ומשום כך מוטלת עלינו חובת ההשקעה שתבטיח את המענה, גם בראייה של שנים קדימה.

נתאים את התפיסה, נצטייד בטכנולוגיה הנכונה, נוודא כל העת שאנו מעמידים לכוחותינו ארגון תומך ויציב, ואת אלה תלווה כל העת המוכנות שאינה עומדת בספק על מנת שנדע כי תעמוד בכל מבחן.

ובסוף מעל הכל – כוחו של צה"ל, כמו כוחה של מדינת ישראל טמון בהון האנושי הנהדר והחשוב שלנו - אותו על כולנו יחד, להמשיך להוקיר ולטפח.

תודה לכם.